

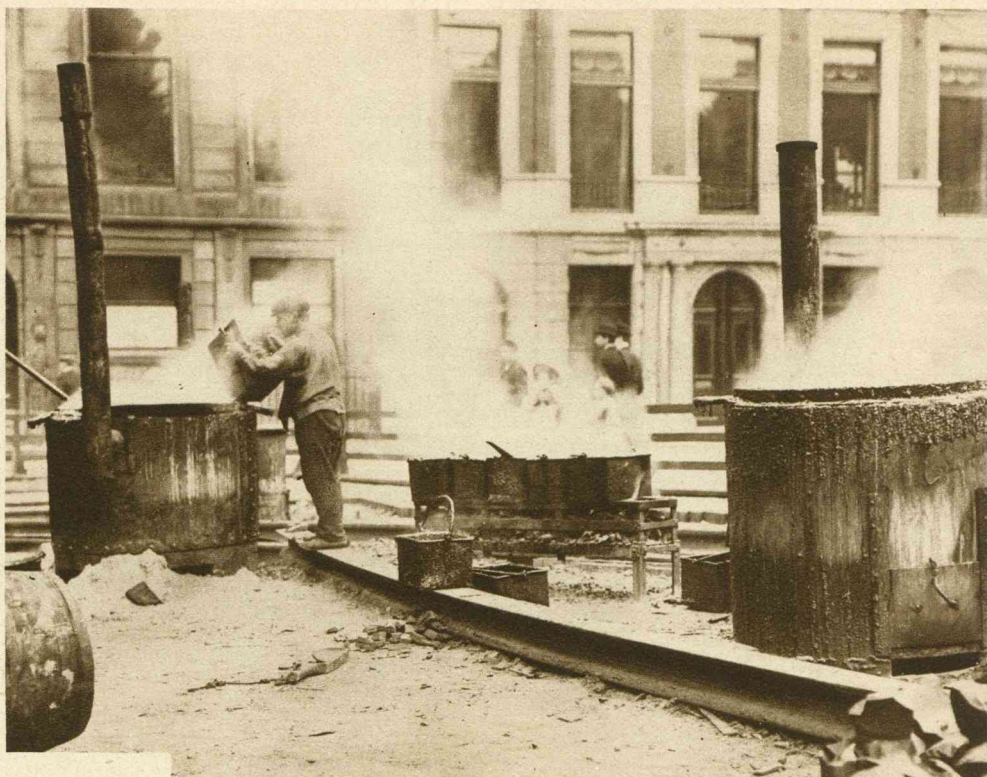
Rotterdam's centrum in het zomer reisseizoen.

Rotterdam's centrum, het is het Beursplein. Daar concentreert zich alle verkeer en leven. Daar rijden 7 van de 10 lijnen, die Rotterdam slechts heeft. Daar haasten zich de beursmeneeren van de Beurs naar de dichtbij gelegen kantoren; daar is intens cafébezoek en caféhandel. Daar eindigt en begint R'dam's beroemde pantoffelparade langs de Blaak. Daar lossen de Internationale treinen hun reizigers en daar krijgen deze hun eersten indruk van Rotterdam-stad. Daar op dat centrum met dat intense verkeer is dus ruimte met breede trottoirs en bloemperken en regelmatige passage... Eilaci...

Daar in dat centrum liggen vanaf Juli de steenen opgebroken; daar beperkt zich het tramverkeer tot één zijde, omdat steeds de andere zijde onbegaanbaar is; daar wringt de gemengde menschenstroom zich langs hekken en zandhoopen en stuivende machines en kan niet eens de bekende gave ontwijken der musschen in de boomen, waarom de Beurszijde zoo befaamd is. Daar walmt een onzegbaar weege geur uit donker-zwarte ketels en verpest de omgeving met een reuzen stank...

In 't volle reisseizoen, als duizenden Rotterdam's handel en energie komen bewonderen, wordt het centrum van Rotterdam met hout bestraft. C.V.

Het Beursplein in den zomer: Asfaltbereiding.

Het Beursplein in den zomer: het
middengedeelte

Wij mogen ons nu al eens in woord en beeld vrolijk maken over een of ander gemeentebestuur, het is toch maar een feit, dat de plaatjes bij dit artikel den indruk versterken, dat men te Rotterdam op elk gedeelte van het uitgestrekte terrein der openbare werken ijverig aan den arbeid is.

De Rotterdamsche bestrating is wat ouderwetsch voor een stad van zoo krachtige ontwikkeling, voor een haven- en handelsstad van haar beteekenis. Maar dat is een fout, die zij met de meeste onzer groote steden gemeen heeft en bij de vergelijking met het buitenland. — want wij vergelijken nu altijd gaarne met wat buiten onze grenzen geschiedt — mogen wij niet uit het oog verliezen dat de eigenaardigheid van onze bodemgesteldheid en van ons klimaat andere eischen stelt dan waaraan in den vreemde kan worden voldaan zonder al te groote bezwaren.

Daarbij komt dat wij als rechtgeaarde Hollanders gaarne de kat uit den boom zien en ons zacht spiegelen aan eens anders ervaring. Dit verklaart bijvoorbeeld waarom men ten onzent zooveel later met asfalteering is begonnen dan in andere landen.

Maar overigens zullen wij het wel laten om van de voortvarendheid der Rotterdammers één kwaad woord te zeggen. De geheele wereld zou er tegen opkomen. Want de geheele wereld — immers mannen en uit alle landstrekken der aarde — is in den afgelopen zomer, dank zij de gastvrijheid van het Rotterdamsche gemeentebestuur, in de ge-

legenheid geweest om de haven- en handelsinrichtingen van onze koopstad aan de Maas te zien en te bewonderen.

Want dat ging samen. Er waren onder de bezoekers heel wat lieden, die jaren geleden dienzelfden, altijd evenveel voldoening schenkenden, watertocht hadden meegemaakt. Men denke maar aan het jaar 1907, dat ook zooveel vreemdelingen naar Rotterdam bracht.

Destijds was de reusachtige Waalhaven nog slechts in aanleg; de eenden en zwanen zwommen nog op den Koedood, waar nu de groote sloomschepen gemeerd liggen. Het was in 1907 dat het plan tot aanleg van de reusachtige Waalhaven werd goedgekeurd. Sedert werden niet minder dan 460 hectaren voor dit doel onteigend en thans is het groote werk geheel gereed.

Dergelijke feiten spreken sterker dan cijfers het kunnen doen, maar toch mag een enkel cijfer toonen hoe machtig en krachtig de tweede koopstad des rijks zich binnen een eeuw heeft ontwikkeld. In 1830 had Rotterdam 72 duizend inwoners, een halve eeuw later was dat aantal ruim verdubbeld en 150 duizend geworden. Thans is de toestand zoo, dat in 1930, bij leven en welzijn, er zeker 600.000 inwoners zullen zijn, zoo niet meer.

Van andere cijfers, op de handels- en havenbeweging betrekking hebbende zullen wij ons maar onthouden. Zij spreken van een krachtontwikkeling, die eerbied afdwingt — een eerbied, waaraan een beetje goedmoedige spot niet te na komt!

Het Beursplein in den zomer: voor het
Postkantoor.